ИЮНЬ 23
Пятница
1939 он
№ 142 (2782)
Сэн 10 мүнгэ

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

KOLXOOZUUDTA AƵALAI DISCIPLIINIIJI BYXEƵYYLXE

1933 ondo, Dnepropetroovsko ooblastiin kolxoozniguudai delegaacatai uulzaxa zuuraa, nyxer Staalinai xelehenilь:

„Xerbee kolxoozniguud bygedeeree, — gansal olonxinь bişe, xarin bygedeeree—ynen sexeer xydelmerildeg boloo haanь,—kolxoozuud bolbol produuktnuudaar ton elbeg bolxo, tedener xadaa eldeb bajaliguudaar aixabtar elbeg bolxo, tixedenь, manai oron xadaa delxei deere egeel bajan oron bolxo“.

Ede ygenyydte, kolxoozno stroiji bexiƶyylxiin tyleө, kolxoozuud ba kolxoozniguudiiji halbaruulxiin tyleө, temeselei byrin programmma xaraalagdanxai. Obşçeestvenne, socialis aƶaxiida, tereende xabaadagşa byxenei ynen sexe ba zoznaatelьna aƶalanь bygediiji todorxoilono. Socialiizm bolbol loodernicestviiji tesedeggyi, socialiizm xadaa aƶalaar baiguulagdadag, socialiizm ba aƶal xojoriiji tahalaşagyi geeşe. Kolxoozdo ynen sexe aƶal—zaaliitoçno aƶabaidalai gol istooçnig myn.

Socialiizmiin intereesyydenь kolxoozno tariaaşadta ynetei ba dyteşji baina. Socialis aƶalai erxim ƶişeenyydiiji xaruuldag xynyyd tedenerte ynetei ba dyteşji baina. Soveed dereevniiin elite xynyyd bolbol kolxoozniguudai byxi maassiin aguujixe xyndeleleer ugtagdana. Aƶalta ydernyydeinь too, obşçeestvenne aƶalainь şanar—ene xadaa kolxoozdo xydelmerilegşe byxenei aşag tuhatai ba ynetei baihanainь xemƶee myn.

Iimehee, kolxoozno zөөri deere amidaran huuxiiji hededeg, obşçeestvenne aƶaxiida xydelmeri xexegyiji xysedeg loodernuud ba darmojeedyydte, ynen sexe kolxoozniguud bolbol duragyigөөr xandadaganь oilgostoi. Ede „daaçniguud“ xadaa kolxoozuudta xoxidol uşaruulna geƶe ynen sexe kolxoozniguud oilgono.

Paarti ba praviitelьstvo bolbol kolxoozniguudai duraxyseliijinь ugtana. „Kolxoozuudai obşçeestvenne gazarnuudiiji yrilgehee xamagaalxa xemƶeenyyd tuxai“, paartiin Centraalьna Komiteedei ba SSSR-ei Aradai Komissaarnuudai Soveedei togtool soo xelegdexenь:

„Ƶildee 200-haa 600 xyrter ba deeşegyi aƶalta ydernyydiiji aƶalladag ynen sexe tryyƶenniigyyd xadaa kolxoozniguudai ton olonxinь boldog ba kolxoozno xydeleenei gol xysenginь baibaş haanь, edeenhee gadna, myn byxeli ƶilei torşo soo, aƶal xexe argatai aad, 20-30 aƶalta ydernyydhee deeşe aƶalladaggyi baibaş, kolxoozniguud toodo toologdodog ba kolxoozoi xyzyyn deeşe huudag, tiime zarim kolxoozniguud bii baihan deeshehenь,—1939 onhoo exilƶe, aƶal xexe argatai kolxoozniguud ba kolxoznica byxende ƶildee aƶallaxa aƶalta ydernyydeinь minimym togtoohoniiji zoxistoituloo tooloxo“.

Aƶalta ydernyydei ujalgata minimym xadaa aƶalai disciplinyiji xaƶagairuulagdatai tesexe argiiji kolxoozuudta oilgono.

Tiime bolxolooroo, kolxoozuud bolbol obşçeestvenne aƶaliiji saaşadanь bexiƶyylxiin tyleө temeselde ynexөөr zebsegiiji abaa.

Byxii ynen sexe kolxozniguud ba VKP(b) ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooliiji aguujixe halşaaltaigaar ugtaa. Xaarьkovska oblastiin, Ƶmiijevske raioonoi „Ƶovtneeva peromooga“ kolxoozdo, 17 kolxoozniguudanь byxi xabartaa, negeşji aƶalta yder aƶallaagyi baigaa. Mynөө, tedener bolbol xydelmeridөө akkyraatnaar garadag boloo.

Kiijevske oblastiin Razvaaeeska raiispolkoomoi tyryylegşe nyxer Skrilnnik bolbol togtoolai tolilogdoxohoo urid nege mianga şaxuu kolxoozniguud (raioon dotor) xadaa kolxoozno yiledberide xabaadalsadaggyi baihan aad, ijyyniin 10-da tiime kolxoozniguudai toonь oroidoo le 200 boloo geƶe medeesene.

Ynen sexe kolxoozniguudai nyleelen tuhalhanainь rezyltaadta, urdanь obşçeestvenne aƶaxiida aƶalhaa zailadag baihan xynyyd bolbol zyb zam deere orono. Ene xadaa paarti ba praviitelьstviin togtoolol tyryyşiin rezyltaad myn. Kolxoozud bolbol өөhedөө jamar jixe aƶalai rezeervnyydtei, kolxoozno yiledberideşji, myn promiişlennostьdo ba nyyilgedegşji xysed xyrexөөr rezeervnyydtei baihanaa ton todoor mederepe.

Niutaguudaxi organizaacanuudai zoriigonь xadaa—zakooniiji aƶabaidaldanь bejelyylge bolno. Mynөө boltor xydelmeride garaagyi kolxoozniguud ba kolxooznicanuud tuşaa passiivna poziica xadaa ton teseşegyi baina.—Jaaxab daa,—geƶe zarim xytelberilegşed bodono,—xydelmeride garaagyi hen xoinonь xamaagyii daa. Ƶilei dyyrexeleer ede xadaa kolxoozhoo garxa bolxo Jym.

Ene xadaa ton buruu, bolьşevig bişe poziica myn. Manai zoriigo xadaa kolxoozhoo „garagşadai“ olon baixada bişe, xarin busad kolxoozniguudiiji uragşanь tataxa, tedenei kolxoozno ujalganuud tuxai hanuulxa, aƶalai disciplinyiji byxeƶyylxe ba aƶalai byteөsiiji deeşelyylxe jabadalda baina. Partiina ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol өөhediingөө xymyyƶyylgiin xydelmeriiji, individyaalьna agitaaciiji şangadxaxa johotoi.

Kolxooznica—exede ugaa jixe anxaral xanduulxa xeregtei. Xydelmerii olon kolxooznicanuudai regyliaarnaar garalga bolbol seloodo yxibyydei yçrezdeeninyyd jamaraar xydelmerilneb, tereentei taharaşagyi xolbootoi baina.

Aƶalta ydernyydei ujalgata minimym bolbol paarti ba praviitelьstvaar, SSSR-ei byxii raioonuudai kolxoozno yiledberiin onso ilgaanuudtai nariaar zoxilduulagdaƶa, togtoogdohon baina. Ene xadaa—kolxoozno baiguulaltiin şuxala asuudalnuudta gynzegiigөөr ba sesen mergeneer xandalgiin ƶişee myn. Gexetei xamta, zarim organizaacanuud bolbol ene xeregte ton xoroto zyiliji өөhedөө hanaƶa bii bolgono. Tiin, ƶişeelxede, Kybeşevske oobiastiin, Boolьşe-Glyşiicke raioonoi, Pariizska Kommuniin nemƶete kolxoozdo, aƶalta ydernyydei өөhediinь tusagaar minimym togtoogdonxoi: exenernyydte tedenei baixa baidalai ylsoovihoo duldiiduulƶa—100 ba 80 aƶalta yderөөr togtoohon baina. K. Maarksai nemƶete kolxoozdo ereşyylde iime miininymenь—250 aƶalta ydernyydeer, exenernyydte—150 aƶalta ydernyydeer togtoogdood baina. Bogonioor le xelexede, ene raioonoi kolxooz byxen өөriin miinimymtei. Ene xadaa kolxoozno xeregte xoro xyrgexehee bişe, jymegyi.

Aƶalta ydernyydiiji yrixe ba sengiinь bagadxaxa jabadaliiji gargaxagyiinь kolxoozuudai xytelberiilegşedte hanuulxa xeregtei. Aƶalta yder bolbol xysed sentei, aşagtai ba ynder byteөsete aƶaliiji xaruulxa johotoi.

Kolxoozuudta aƶalai disciplinyiji byxeƶyylxiin tyleө temesel bolbol partiina ba komsomoolьsko organizaacanuudai yder byriin anxaraliiji erideg zoriigo myn. Ene xadaa aƶalşaniiji kommunis xymyyƶyylgiin aguujixe xeregei nege xubinь geeşe.

Xuriaalgiin kampaani— partiina organizaacanuudta ekzaameniinь myn. Ene xadaa—kolxoozno byxende, raioon byxende, kolxooz byxende—kolxoozno maassiin aƶalai debƶeltiiji kommuniistnuudaar tolgoiloon şadabariiji xaruulxa. Paartiin leeninske-staalinska Centraalьna Komiteedei erdegei johoor, ene ekzaameniiji xynteteigөөr barixiin tyleө byxii xysөө xanduulja.

(„Praavdiin“ tyryy bişeghee)

RSFSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDYMEI

UKAAZ

RSFSR-ei niutagai tylişiin promiişlennostiin aradai Komissariaadiiji ba xizaarnuudta ba ooblastьnuudta, niutagai tylişiin promiişlennostiin ypravleeninyydiiji baiguulxa tuxai

1. SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei, 1939 onoi ijyyniin 15-ai ykaaztai zoxilduulan nyyrhenei, neftianoi promiişlennostiin ba tylieebeledxelgiin predprijaatinuudai sostaavtaigaar, RSFSR-ei niutagai tylişiin promiişlennostiin, aradai respyblikaanska komissariadiiji baiguulxa.

2. RSFSR-ei kommunaalьna aƶaxiin Aradai Komissariaadai ba niutagai promiişlennostiin aradai komissariadai tylişiin predprijaatinuudiiji, RSFSR-ei niutagai tylişiin promiişlennostiin Aradai Komissariaadai sostaavta oruulxa.

3. RSFSR-ei niutagai tylişiin promiişlennostiin aradai komissariaadta damƶuulan ygtexe predprijaatinuudanь, RSFSR-ei Aradai Komissaarnuudai Soveedeer baiguulagdaxa.

4. RSFSR-ei niutagai tylişiin promiişlennostiin aradai komissariadiiji organizaacalalgatai daşaramduulan, xizaarai ba oblastnoi gyisedxexe komiteedyydei dergede, niutagai tylişiin promiişlennostiin ypravleeninyydiiji baiguulxa.

5. Xizaarai ba oblastnoi niutaguuddaxi promiişlennostiin ba kommunaalьna aƶaxiin tahaguudai sisteemehee, tylişiin predprijaatinuudiiji, xizaarai (oblastnoi) niutagai tylişiin promiişlennostiin medelde damƶuulan ygexe.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei tyryylegşe A. BADAAJEV.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei sekretaarь G. KOZLOOV.

1939 onoi ijyyniin 19.

XROONIKO

SSR Sojuuzai Sovnarkoom bolbol SSSR-ei SNK-gei dergedexi soveed kontrooliin komissiin biyrooji nyxed R. S. Zemliaaçka—tyryylegşenь, Ja. Je. Çadaajev—tyryylegşiin orologşo, N. S. Sookolov—tyryylegşiin orologşo, A. S. Gataarov—tyryylegşiin orologşo ba Soveed kontrooliin komissiin biyroogoi xariuusalgata sekretaarь, A. S. Leoontьjev, S. A. Tereenьjev ba D. A. Niikonov sostaavtaigaar batalba.

ZURAG DEERE: Zedestroin yxibyydei saad soo, dedsaadai xydelmerilegşe A. P. Jaakovleva yxibyydtejee baina. Çernoovol foto-etjyyd

Kaneevede Şevçeenkiin paamiatnigai neelge

Kaneeve, ijyyniia 18, (TASS). Kaneevede, aguujixe ukrainska poeed, revoliycioneer-demokraad Taraas Grigoorьjeviç Şevçeenkiin xyyr deere, ukrainska arad bolbol өөriingөө inag geniaalьna kobzaarьta paamiatnig bodxoobo.

Mynөөder, poeedei xyyr deere 40 miangan aƶalşad suglarba. Praviitelьstvenne tribyyn deere, KP(b)Y-gei CK-gei politbiyroogoi çleengyyd nyxed Xryşçoov, Byrmisteenko, Korotçeenko, Korniijec, oordento pisaatelьnuud Korneiçyyk, Tiiçina, Bazaan, SSSR-ei aradai artiist oordento Moskviin, akadeemig Palladin, paamiatnigai projeektiin aavtor iskyysstviin gabijaata deejatelь Maniizer ba busad.

KP(b)Y-gei CK, Ukrainiin Sovnarkoom, USSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei daalgabariaar, USSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei tyryylegşe nyxer Korniijec miitingiiji neebe.

—Bidener bolbol aguujixe poeed Taraas Grigoorьjeviç Şevçeenkiin xyyr deere suglaraabd,—geƶe tere xelene, — Caarska satraapuud, palaaçuud bolbol Şevçeenkiin tvoorçestvohoo revoliycioonno dyyxiijinь ygei bolgoxiin tula bygediiji xedeg baigaa. Aguujixe pisaatelь bolbol ukrainska aradai, darlagdangi araduudai zol ƶargalai tuxai bododog baigaa. Gansa le Leenin — Staalinai paarti, soveed zasag bolbol ukrainska aradiiji, xizaargyi yrgen Soveed Sojuuzai byxii araduudiiji syleөlөө. Aguujixe Soveed Socialis Respyyblikenyydei Sojuuzai nege xubinь—soveed Ukraiina halbaraƶa baina. Ukraiinin aƶalşad bolbol axadyygiin orod araduud tuhalamƶaar, Staalinai xytelberi doro, zol ƶargalta bajartai xyxiyyn aƶabaidaliiji zoxioon baiguulƶa baina. Manai zol ƶargaliiji xenşji buliaaxa şadaxagyi. Aguujixe Staalinai zaahan, kommuniizm teeşe ynen zamaar jabanabdi.

Poeed oordento Tiiçina, akadeemig Palladin, Ukraiiniin predprijaatinuud ba kolxoozuudai tylөөlegşener tolotomo ygexelee.

Oordento Mikoola Bazaan bolbol nerjeme aplodismeentnyyd doro, araduudai aguujixe voozdь nyxer Staalinda bişehen amarşalgiin bişegiiji unşaba.

KP(b)Y-gei CK-gei politbiyroogoi çleengyyd bolbol paamiatnig teeşe oşobo. Aƶalşadai urda, Taraas Grigoorьjeviç Şevçeenkiin aguujixe paamiatnig xaragdaba.

Tere yder poeedei xyyrhee xolo bişe gazarta, Şevçeenkiin myzei neegdeƶe, eneeniiji nyxed Xryşçoov, Byrmisteenko, Korotçeenko, Korniijec ba Kiijevhee, Kaneeviin zaxa bulanguudhaa jirehen ailşad xarahan baina.

Pariizska viistavkede xabaadagşadiiji şagnalga

1937 ondo, ulasxoorondiin pariizska viistavke deere soveed paviliooniiji projektiirovalga ba oformleenide xabaadalsahanaigaa tyleө, Soveedyydei dvoreecei barilgiin glaavna arxiteektor, viistavke deere soveed paviliionoi projeektiin aavtor Iofaan bolbol Fraancada, „Graand Prii“ gehen xojor diploom ba altan medaalь ababa.

Soveedyydei dvoreeciiji barigşadai kollektiiv xadaa viistavke deere Soveedyydei dvoreecei projeekt ba modeeliiji xaruulhanaigaa tyleө „Graand Prii“ geƶe diploom abaa.

SOVEED STRELOOGUUDAI DELXEIN REKOORD

Soveed strelooguud bolbol malokaliibirne buudalgiin klyybyydei britaanska obşçestvoor organizovaalagdahan, ulasxoorondiin zaoçno sorevnovaanida amƶaltataigaar vestypaalbad.

SSSR-ei Osoaviaxiimai Centraalьna Soveed bolbol ijyyniin 17-do, ulasxoorondiin rekoordnuudtai sasuulxa yzeheneigee hyylde, Libkneextiin nereмƶete moskoovsko pedagogiiçeska instityydei komaanda bolbol ijyyniin 16-da delxein rekoord tuilaba geƶe togtoogoo. Komaandiin strelooguud Govorkoov, Poolin, Konlyşkoova, Tiixonova, Makaarov gegşed 2000 oçkonuudiiji abxiin orondo, 1988 oçkonuudiiji tuilan abƶa, AXŞ-daxi portsmyyiske komaandiin delxein rekoordiiji soxibo. AXŞ-daxi ene komaanda xadaa gurban ƶilei saadtee 1987 oçkoonuudiiji buudahan baigaa.

XILIIN SAANAHAA TELEGRAAMMANUUD

GERMAANSKA AGENTNUUDAI HANDARGALGIIN DEEJATELЬNOSTЬDA ESERGYY XEMƵEENYYD

Varşaava, ijyyniin 17, (TASS). Poolьşodo, hyylei ydernyydte, Poolьşodo baidag ba antipoolьsko deejatelьnostьda xabaadadag neemcenyydiiji maassova negeƶlegenyyd ba aarestnuud yngergedebe. Loodri, Poznaant, Gneznoodo ba bişenyyd gooroduudta baihan xeden olon nemeecke organizaaciin deejatelьnostь xorigdobo.

Francuuzska podvoodno loodkiin xosorhon tuxai

Pariiz, ijyyniin 18, (TASS). Francuuzska podvoodno loodkiin xosorhontoi daşaramduulan, Fyrnьjee aagenstvo bolbol amerikaanska dalain kryygyydei, „amerikaanska angliiska ba francuuzska podvoodno loodkonuudta esergyy jabuuljiiji xedeg vrediitelьnyydei ulasxoorondiin baanda“ bii geƶe toolhoniiji medeesene.

Xitadai gazeedyyd Goorьki tuxai

Çyncin, ijyyniin 19, (TASS). „Çyncilnei negedemel gazeed“ bolbol Goorьkiin naha barahanhaanь xolşo gurban ƶil bolhonoi oido zoriuulhan statьjaa soogoo, „Goorьkiin aguujixenь, terenei byxii aƶabaidal xadaa aƶalşadai zol ƶargalai, şine obşçeestviiji baiguulgiin tyleө temeseleer dyyren baina“ geƶe bişene. Statьjaa soonь, xitad aradai nacionaalьna—syleөleigiin temeselde, Goorьkiin aguujixe simpaati xelegdene, Goorьkiin Syn Jat-sende bişehen bişeghee abaa bişene.

Goorьkiin naha barahanai gurbadaxi oil Çyncilnde ba busad gooroduudta temdeglebe. Çyncilnde „Goorьkiin aƶabaidal ba tvoorçestvo“ tuxai viistavke neegdehen baina.

ÇEXO—SLOVAAKIDAXI XYŞER XYNDE POLOƵEENI

Praaga, ijyyniin 18, (TASS). Germaaniaar okkypiirovelegdehen „Çeexi ba Moraaviiin Protektoraadta“ poloƶeeni xadaa byri xyşer xynde bolbo. „Hyylşiin xuudaha“ geƶe gazeed bolbol Içlindexi germaanska okkypacioonno zasaguudai zaxiraltiiji tolilono. Zaxiralta soonь, çeeşske xyn zonuud bolbol „gyrende xarşa jabuulganuudiiji“ xehenhee gemnegdene. Eneentei daşaramduulan germaanska zasaguud bolbol Içilnei dyte baihan xeden gooroduudta, 21 çaasai hyylde yylicede garaƶa bolxogyi gehen „tusagaar poloƶeeniiji“ gargana.

Praagada, jystiiciin germaanska miinistr Glyrtner ba gestaapiin naçaalьnig Giimmler jirebe.

Germaanska zasaguud bolbol „Protektoraadai“ xiliiji xaaba gehen medeenyyd tarxaaba.

Xitadai patriotiiçeska organizaaciiji angliçaanuud xaaba

Çyncin, ijyyniin 19, (TASS). Gonkoongdoxi angliiska zasaguud bolbol japoonsko agreessiide esergyy temeselei jediine froontdo aktiivna xabaadadag, Gonkoongdoxi xitad exenernyydei organizaaciiji negedemel assoçiaaciiji xoribo.

FRANCUUZSKA DEPYTAADUUDAI PALAATA AMNIISTI TUXAI ZAKONOPROJEEKTIIJI ABBA

Pariiz, ijyyniin 16, (TASS). Gabaas aagenstviin medeesehenei johoor, depytaaduudai palaata bolbol Lebreenei, francuuzska respyyblikiin preziideenteer daxin hungagdahantainь daşaramduulan, amniisti tuxai zakonoprojeektiiji batalba.

Danciigta Gebbeelьsiin vestypleeni

Beerlin, ijyyniin 18, (TASS). Danciigta Gebbeelьs jireƶe, poolьşodo dobtolxo tuxai ygee xelebe. Poolьşo xadaa Germaanihaa, Zyyn Pryyssiiji damƶuulan ygexiiji erine, pollaaguud xadaa Beerlinde dobtolxiiji xaraalaba gehen medyylgiiji xojor daxin unşaba. Gebbeelьs bolbol Aangliin ba angliiska gyrenei deejatelьnyydei aadresta erid arsaltagyigөөr yngereegyi. Danciig bolbol Germaaniida xabaatai— gehen ygenyydeer reeçenь dyyrebe.

STAALINSKA GURBADUGAAR TABANZILEI NEREMZETE SOCIALIIS SOREVNOVAANI

Plaanaa ylyylen dyyrgexe

Ulaan-Ydiin avtoremleszavoodoi şudxalgiin ceex (naçaalьnigiin nyx. Daviidov) bolbol xydelmeriilingөө objoomoor, şudxan gargaxa produukclingaa xemzeegeer nileed tomo ceex bolno.

Tus ceex bolbol şudxalgiin materiaalnuudai dutamag baihan deerehee, negedexi kvaartalai tyryyşiin haranuud soo, biragyi xydelmerilhen baigaa. Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsohonoi ba şudxalgiin materiaalnuudiiji bii bolgohonoi rezylьtaadta, hain pokazaatelьtaigaar xydelmerilze, tere geegdelee amzaltataigaar likvidiirovelze exilee.

Mynөө, ceexiinь kollektiiv xadaa Ijyynь hariingaa yiledberiiin prograammiiji ylyylen dyyrgexiin tylөө, serьjooznoor temeseze baina. Hain pokazaatelьnuudiiji xaruulaa. Zişeelxede,ijyyniin 17-nei yder ene hariingaa yiledberiin plaaniiji 86,6 proc. dyyrgehen baina. Eneenei Iohoor hariingaa plaaniiji 150-200%dyyrgexeнь eli.

Ene seexiin xydelmerişedeinь dunda soloto staxaanovcuud bii.

Tedenei toonь yderhөө yderte urgaza baina. Staxaanovcuud, nyxed Griaznoov, Peremiitin, Artamoonov, Aliipova ba busad bolbol yder ydereigөө yiledberiin daabariiji 250 proceenthee doogo bişe dyyrgened.

Socialiis sorevnovaaniiji yrgen dalaistaigaar delgeryylhenei yndehe huuri deere, ynder pokazaatelьnuudiiji tuilaxa baihandaнь jamarşji hezeg baixagyi.

Moksoojev.

YŞӨӨ YNDER POKAZAATELЬNUUDAI TYLӨӨ

Selengiin gosparoxoodstviin „Buriaadai 10 zil" paroxoodoi komaand bolbol navigacioonno xydelmeriөө exilxe zuuraa, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsohon jym. Tiigeed, tereenei yndehe huuri deere, mai hariingaa aşaa zөөlgiin plaaniiji 137 proc. dyyrgehen baigaa.

Ijyynь hara soo, tere amzaltajaa bexidxeze şadahan ba byri ynder pokazaatelьtaigaar xydelmerilegede zorigzinxoi baina. Ene paroxoodoi mexaanig nyx. Zyybob bolbol ton energiigeer xydelmeriine. Tere xadaa gosparoxoodstviingoo xyndiin doskaada garhan baina.

Paroxoodoinь dotor ba gazaa taladanь ton seber, gurimtai baina. Mexanizmiinь, ton hainaar xydelmeriine. Yşөө ynder pokazaatelьnuudai tylөө temesexenь, tere paroxoodoi komaandiinь şuxaliin şuxala zoriigo myn.

C.

Hainaar xydelmerilxiin ysloovinuud byrin bii

Burmnogopromsojuuzai sisteemiin Ulaan-Yde gooroddoxi, Çapaajevai neremzete promarteelь (tyryylegşenь nyx. Zoonin) bolbol tere sisteemiin negen tomo objeektenь bolno. Tere xadaa hara byxende 135 miangan tyxerigei yrgen xeregselnyydei predmeedyydiiji bytөөn gargaxa plaantai baina. Meebelь, matraasna ba galantereine izdeelinyyd, xydoozestvenne izdeelinyyd, gerel, naadanai predmeedyyd ba busad ed tovaarnuudiiji yiledberilen gargadag.

Ene arteelei 10 şaxuu brigaadanuud bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsozo, өөhed xoorondoo doogovornuudiiji batalhan baina. Tyryy brigaadanuudiinь abhan ujalganuudaa ylyylen dyyrgened. Mynөө yjede, 4 staxaanovska brigaadanuud bii bolonxoi.

Xedii iime gebeşji, jyrenxii deere, tus arteelь bolbol yiledberilingөө prograammiiji dutuu dyyrgedeg baina. 1-dexi kvaartalaigaa plaaniiji 93 proc., apreelь ba mai haranuudagaa daabariiji myn baha 90 şaxuu proceent dyyrgehen baixa jym. Hainaar xydelmerilxiin ysloovinuud byrin bii. Teed, sag soonь materiaalnuudai beledxegdeegyi baihan deerehee, zarim yiledberiin tooçkanuudainь xydelmeriņь tahaldadag baina. Staxaanovska xydelөөn ba socialiis sorevnovaani bolbol yrgen dalaistaigaar delgeryylegdeegyi, tereende formaalьnaar xandaxa uşarnuud yzegdedeg baina.

Ede dutuunuud xadaa hainaar xydelmerilxe jabadaliinь toormozolno. Arteeleinь pravleeni, tereneinь tyryylegşe nyx. Zooniin bolbol serьjoozno xemzeejabuulganuudiiji abnagyi. Iime tula, byxii argabaidalnuudaa sym xeregleze, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei zilnyydte dostoino pokazaatelьtaigaar xydelmerileze, yiledberiin plaan şine amzaltanuudiiji tuilalga xadaa dursagdagşa arteelei kollektiiveinь bojevoi zoriigo myn.

C. Dor.

Staxaanovec—modoşo darxan

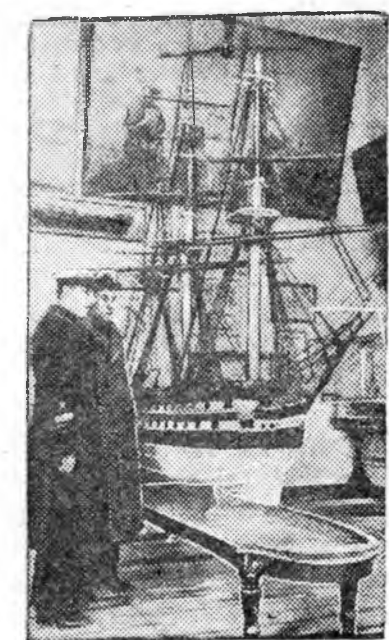
Nyxer Kyyrikov bolbol sorevnovaanida tyryy huuri zelhen baina: yder byriingөө yiledberiin daabariiji sag yrgelze 150-200 proc. dyyrgene.

Gadna, nyx. Kyyrikovei darxalan gargahan predmeedyydeinь şanar ton hain baidag jym.

Kiiyyjevskiin modonoi zavoodoi staxaanovec—modoşo darxan nyx. Kyyrikov gegşe xysen tyges socialiis sorevnovaanida orolsood, busad modoşo darxaşuudtajaa socialiis doogovor batalhan jym.

Nyx. Kyyrikov bolbol abhan ujalgaa ylyylen dyyrgene, Saaşadaa, staxaanovska meetodeer xydelmerilhenei yndehe huuri deere, ton hain pokazaateliiiji tuilaxaar naiduulba.

G. Bazaanov.

Goorьkiin neremzete, kylьtyyriin ba amaraltiin Centraalьna paarkda (g. Moskvaa). Main 12-to SSSR:ei Uhan Seregei flood geze viistavke—Uhan Seregei floodoi Centraalьna myzeiin iiliaal neegdebe.

ZURAG DEERE: „Crod floodoi istoori" gehen razdeeliiji zriitelьnyyd xaraza baina. (Fotoxrooniko).

Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelje!

ŞUXALA ANXARALAA TABINAGYI

Propoolko bolbol socialiis pooliiin urgasiiji deeşelyylgede zoriuulagdahan xemzeejabuulganuudai negen şuxalanь myn. Gexetei xamta, Selengiin aimagai gazartariaalangai tahagai, MTS-iin ba zarim kolxoozuudai xytelberilegşed ene ton şuxala xeregte anxaralaa tabinagyi.

Zargalantiin somonoi, 18 paartsjeezdiin neremzete kolxoozoi 600 gektaar tariaalan deerenь eldeb burtag ybehenyyd urgaşahan baina. Teed, kolxoozoi pravleeni (tyryylegşe Baateşev) ba ene kolxoozoi agronoom Jariilov gegşed hyylei yder xyrter propoolkiiji jabuulaagyi ba speciaalьna brigaada organizovaalaagyi baina.

Selendyymiin somonoi, „Ulaan Ximne", Staalinai neremzete, Byxenei somsoveedei, Kiirovei neremzete ba „Kraasna oktiaabrь" kolxoozuudai tariaalan, burtag ybehenyydeer myn le daruulşood baina. Gebeş, ede somsoveedyydei, kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol „Ybehenei oto bolxodo propoolko jabuulza, seberlexebdi" geze hanaa amarxanaar huuza, jyyş xeegyi baina.

Eneşelen, Zagastain, Oron giin ba Tamçiin somsoveedyydei kolxoozuudai poolinuud deere bahal iimenyyd baidal yzegdene.

Gadna, propoolko jabuulxiin xazuugaar, ynder, bajan urgasa tuilaxa jabadalda zoriuulagdahan busad agrotexmeroprijaatinuudiiji—tariaanda podkoormko gexe metiiji xexe baigaa. Zarim kolxoozuud bolbol podkoormko xexe dyyren ysloovitoi baibaşji haa, mynөө boltor xeze exileedyi.

Aimagai gazartariaalangai tahagai staarşa agronoom nyx. Komarkoov bolbol kolxoozuudai poolinuud deere tariaanai jamar zerge urgaza baihiiji kontroliirovaldaggyi, kolxoozuudaar jabadaggyi baina.

Cer. Dondukoov.

Bornoilgo—serьjoozno xereg

Xori. (Telefoonoor abtaba) Xoriin aimagai kolxoozuud bolbol ijyyniin 17-do 16079 gektaar paar beledxeze, plaanaa 95,4 proc. dyyrgehen ba 3950 gektaar bornoilhon baina. Xezengiin MTS-iin kolxoozuud paar beledxelgee yglөө, mynөө dyyrgexeer bolood baina. Çisaaniin MTS bolbol paar beledxelgiingee plaaniiji 97 proc., Xoriin MTS—96,9 proc. dyyrgebe. Gexiin xazuugaar, Xasuurtiin selьsoveedei, „Pobeede„ kolxooz 900 gektaar paar beledxexe aad, 438 gektaar beledxeze, plaanaa 51 proc. dyyrgee. „Sojoloi Oşon" kolxooz (tyryylegşenь nyx. Batmaceereenova) plaanaa 57 proc. dyyrgehen baina.

Gadna, aimagai zarim MTS-uudai ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol bornoilgo xadaa serьjoozno xereg baibaş haanь, tereniiji xeregseenegyi.

Aşangiin somonoi, Kaarl Maarksai neremzete, „Dryyzbe", Leeninei neremzete kolxoozuudbornoilgiiji oroidooş jabuulaagyi baina.

D. Dorziijev.

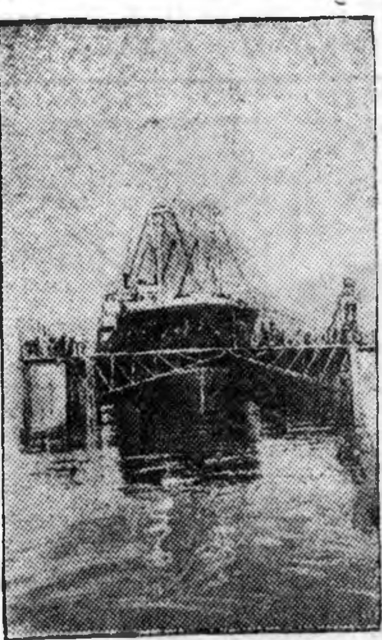
ZEBSEG TYGES BELEDXEL XANGAXA

VKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkoom bolbol malnuudaa tezeeleer gansaxan le ene zilde xangaxa bişe, xarin zilei eriltiin 10-20 proceent xemzeetelgeer ybehenei şuxala straxovoi zapaas bii bolgoxiiji „1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө azaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai" өөriingөө togtool soo erine. Paarti ba praviitelьstvo ene şaxala zoriigiiji bejelyylxiin tula ybehe xuriaalgada zebseg tygesөөr beledxeze, tereniiji narin niagtaar xaruulxalza, ybehe xuriaalgiiji sag bolzortonь, hain şanartaigaar yngergexe xeregtei.

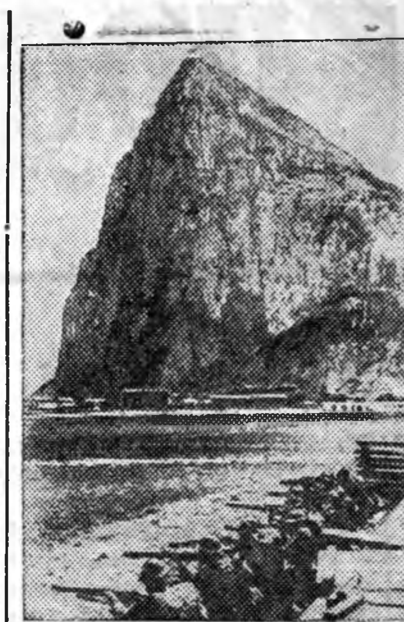
Gebeş, Xoriin aimagai zarim kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol eneenei şuxala udxaşanariiji oilgoogyi, ybehe xuriaalgada beledxeliiji yşөө zybөөr organizovaalaagyi baina. Dunda Xudanai somonoi, Kiirovoi neremzete kolxooz (tyryylegşenь Badmiin) 10 kosilka, 6 morin tarmuurnuudiiji remoontolxo, xuriaalgada beledxexe johotoi aad, remoontolzo yşөө mynөө xyrter dyyrgeegyi baina. Staalinai, Voroşiilovoi ba Leeninei neremzete kolxoozuudai myn le eneenhee deere bişe baidaltai.

Tiime deerehee, ede kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ene zeregiiji gartaa abza, ybehe xuriaalgada zebseg tyges beledxeliiji xangaxa johotoi.

DAM-ZAM.

ZURAG DEERE: Leningraadta baiguulagdahan, tamaraigiin ton jixe tymer—betoonno dook, enenei xyseninь 6000 toonn. (Fotoxrooniko).

ZURAG DERRE: Aangliiin aarmiiin pexooto bolbol gibraltaardaxi xabsagain şadardaxi aradzonoi dergede maneeverte baina. (Fotoxrooniko).

Izbaçitaalьniiin xydelmeriiiji haizaruulxa

Izbaçitaalьninuudai ba klyybyydei xydelmeriiji zişeete hainaar tabiza, kolxoozniguudai dunda agitacioonno maassova xydelmeri hainaar jabuulxiin tylөө, paarti ba praviitelьstvo bolbol ton jixe anxaralaa tabidag baina.

Izbaaçuudai ba klyybiiji erxilegşenerei, xydelmeriөө hainaar tabixa byxii ysloovinuud byrin bii. Tiigebeş, zarim selьsoveedyydei ba kolxoozuudai der gede baigaa izbaçitaalьninuudai ba klyybyydei erxilegşener xadaa xydelmeriөө xangaltagyigөө jabuuldag baina.

Zişeelxede, Zediin aimagai Derestein somonoi „Socializm„ kolxoozoi dergedexi izbaçitaalьniin ba klyybei xydelmeri ton xangaltagyi.

Izbaaç nyxer Badmaajev bolbol kolxoozniguudai dunda ulasxoorondiin asuudalaar ba SSSR dotorxi azabaidal tuxai, tereşelen busad asuudalnuudaar beseede yngergexe, gazeed, zurnaal unşaxa, likvidaatornuudai ba kylьtarmeicyydai xydelmeridenь tuhalaxa g.m. xydelmerinyydiiji xytelberilxe bi zişeete hainaar jabuulxa ujalgatai bolboş, xydelmeridөө xaişa xegeer anzaaza, ene gexe xydelmeri xenegyi.

Myn izbaçitaalьniiin xydelmeriiji haizaruulxiin tylөө, aimagai gegeerelei tahag anxaralaa bagaar tabina.

Ylzeetiin.

* *
*

Xoriin aimagai Dunda-Xudanai somonoi, Moolotovoi neremzete kolxoozoi dergedexi klyybei ba „Komsomool" kolxoozoi dergedexi Ulaan Bulangai xydelmeri byri jabuulagdanagyi.

D.

Петроградай героическа оборонын хорин жэлэй ой

Петроградай героическа оборонын 20 жэлэй ойтой дашарамдуулан, июнийн 18-да Ленинградта ба тэрэнэй шадарань олон хүнүүдэй хабаадалгатай митингнүүд ба сэгэлгэнүүд болоhон байна.

Ленинэй город болбол социализмын абдэрпэгүй крепость байhан бэлэн йнашье, байхашье—Кировэй нэрэмжэтэ, культура ба амаралтын Ленинградска центральна паркнуудта болоhон нийтэ-городской военно-оборонно сэнгэлгэ нимэ удхатай байгаа. Военно училищиин курсантнууд хадаа Улаан Армиин гайхамшагта военно техникые, тэрэнние шудалалгын ve дэр искусство харуулаа. Оройhни болотор үргэлжэлhэн сэнгэлгэдэ 220 мянган хүнүүд хабаадаhан байна.

Ленинградай хадэн мянган ажалшад Петергофто суглархан байна. Митингын hүүлдэ ленинградцуд хадаа „Нухэр Сталин—Петроградай обороны хүтэлбэрилэгшэ" гэhэн лекци дуулаба. Ажалшад болбол парк дээрэ выставкэнүүдые хараа. Ораниенбаумдэ физкультурна парад болобо. Пароходной улицада байhан № 5 гэртэ хэдэн мянган хабаадагшад ерээ, эндэ 1919 оной июнуда береговой группын штабай историческа заседани дээрэ нухэр Сталин болбол Горка фортын мятежые ликвидировалха гениальна стратегическэ план дэбжүүлhэн байна.

Улаан тугта Балтфлодой кораблинуудта ба частьнуудта митингнүүд болоо. Урдань „Петропавловск" гэжэ нэрлэгдэдэг байhан, мүнөө „Марат" ленкорто, бэшниин командир лейтенант Корытов болбол—„20 жэлэй саадта Сталинай приказаар Петроградай павловскын пушка болбол Красна горка фортдо добтолон орохон сагаангвардейцнүүдые хэлтэтэ галаар vгы хэhэн байна. Хэрбээ большевистскэ парти болбол манай мэргэн, ворошиловска залпнуудай галые нээхые захираагүй haaнь, бузар дайсадай кораблинуудай нэгэниишье бусажа арилхагүй"—гэжэ мэдүүлбэ.

Хүнзоной перепись хойто районуудта

Июнь ба Июль haрануудта Катангска районда, Иркутска областидо, Ново Земляда, Архангельска областиин зарим районуудта ба Эвенкийскэ национальна округта хүнзоной перепись эхилхэнь.

Хойто районуудта болохо хүнзоной перепись хадаа Красноярска ба Хабаровска хизаарнуудай, Архангельска, Омско, Иркутска ба Читинскэ областьнуудай, Бурят-Монгол ба Якутска АССР-нуудай 89 районуудые хабаадуулха байна.

XOITO ZYGEI XARA ALTAN

SSSR-ei Jevropeisko xubiiin Egeei xoito zygte Yxtaa (Peçoorodo orodog Izmaa myrenei hadahan) myrenei raioon bolbol neeftiin ton jixe bajaliguudtaiнь yninhөө xoişo medegdene.

Yxtiinske neeftiiji promişlenneer yiledberilze xereglexe gehen tyryyşiin hedelgenyyd xadaa yşөө XVII veegte ba XVIII veegei exinde bolhon baina.

XX veegei exinde, Yxtaagai raioondo, gazarai uçaastoguudaar galzuu spekyliaaca bolzo baigaa. Xarin neeftiiji bederexe ba xereglexe tuxai hanadagşji ygei belei. Bagahan skvaazanuudhaa gyyxedee, oroidool xaxad toonn neeftiiji abdag hen.

Aguujixe Oktiaabrьska socialiis revoliyyciin hyyleer, bolьşeviigyyd bolbol ene xeregei tylөөynexөөr orolsohon baina.

1929 ondo nyxer Staalin xadaa Xoito zygte energetiiçeske baaziiji baiguulxa tuxai asuudal tabiaa hen. Udanşgyi, Yxtaagai raioondo nauuçna tomo ekspedice oşohon baina.

Tiixede, ene ekspediicede xabaadagşadta bajartai kartiina xaragdaagyi. Mynөө, Çibьyy geze şine socialiis goroodoi barigdaxa ba urgan baigaa gazartanь, xaxadhandarhan gansa le viişka ba ymxirşehen xojor bagaxan gernyyd baigaa. Oboruudovanihaa, xuuşan xojor le stanooguud ylehen jym. Byxiijinь şineer exilxe xeregtei bolhon baigaa, uşaranь, urdanь boldog, neeftiiji bederelgenyyd xadaa olonxiidool zuramgyigөөr, byreeniiin rezylьtaaduugөөr, bederegdeg baigaa. Gadna, neeftiiji abaxa tuxai ylehen diiji nauuçnaar elirxeelengyigөөr, xeregyi gazarta yngergegdedeg baigaa.

Traansportna probleeme bolbol tyryyşiin eelzeende şiidxexiijinь erilte xedeg hen. Tiimeheenь, bederelgiin xydelmerinyydtei negedoro, neftenoosno raioonoiji, Veşegdaa myrendexi Ystьviinь priistanьtei xolboxo, 270-kilomeetrei avtomobiilьno jixe traaktiin bariiga exilegdehen baina.

Yder, haranuud yngereze, Xoito zygei bysmeg ol modonuudanь şingereze exilee. Bagabanuud tyryyşiin gernyyd urgan zodoo — Sojuuzai zyyn-xoito xygte neftianoi promişlennostiin jireedyi ceentr—Çibьjyy goorodoi fyndaament baiguulagdaa.

1930 onoi oktiaabrь xadaa ene raioonii xeregleglgiin istoorido orohon jym: promişlenno tyryyşiin neeftь abtahan baina.

1932 ondo, Yxtaagai hadahanuudai negen—Jaregaa myrenei raioondo, xynde neeftiiin ton jixe bajaligtai gazar elirxeelegdee. Anaalizuud xadaa xiiin saanahaa asaragdadag, sentei hain toh nuud ene neeftьde bii geze xaruulaa.

Peçoorodo, promişlenno neeftiin xede xeden bajaliguud neegdexenь. Viimide gynzegii skvaazaniiin byreeni jabaza baina, bederelgiin paartinuud xadaa olon busad, ylemze xoliin raionuudta nebteren orono. Zygөөr, xerbee byxii neftenoosno ugaa jixe raioonoiji xaraadaa abaa haa, bederelgiin xydelmerinyyd ba neeftiiji ekspluataacalan abalga xadaa yşөөr tiigөө tyryyşiin le şatada baina geze xelexede bolxo,—tiime bolxolooroo, perspektiivyydenь galzamşag jixe baina.

Izmaa myrenei exieer, yndesteerei asalaltiituudai bajaliguud neegdee, tereeniiji abalga exilegdeed baina.

Komiiin ASSR te, dyredeg slaancanuud — neeftь bejedee şingeehen, xadiin proodanuudai bajaliguudainь xemzeenyyd ugaa jixe baina. Tedener xadaa Yxtaagai hadahanuudai negen —Çytii myrenei gansa le raioondo xeden milliaard toonnoor toologdono.

Yxtiinske proomeselnuudai şadaranь Xoito zygei şine goorod—Çibьjyy urgaza. Ene goorodoi centraalьna yylicenь asfaltiirovanna ba xuha modoor şimegdenxei. Yrgen uuzam ploosçadь deerenь teaatr, dunda hurguuli, goorno teexnikyym, ynivermaag ba stoloovo zergelen bainad. Tedenereer zergeleed, kylьtyyriin ba amaraltiin yrgen jixe paark. Paark soonь—zunai teaatr, eldeb janziin naadanuud ba attracioonuud bii.

Goorodtonь, xojor gostiinicanuud, zyvkovoi kinoteaatr, kylьtyyriin jixe baişan, polikliinike ba bolьniica, yxibyydei jaasliinuud ba saaduud, hainaar baiguulagdahan stadioon bii. Hyylşiin yjede, zdaaninuudai arxitektyyrne oformleenide ba Çibьjyyji zybөөr planiirovanida serьjoozno xaixaramza tabigdana. Goorod şadarxi erxim zişeegei xydөө azaxii baiguulagdana. Xoiiin Xoito zygte, eldeb janziin oboşçinuud urguulagdana, zygiin azal xygzyylegdene.

Xarin, toirood—neftianoi xeden zuun viişkanuud. Neeftь bolbol yder, hynigyi abtana. Tyryboprovoodnudai olon seetьnyydeerenь, proomeselnuudai zyrxen — neefteperegoonno zavood teeşenь, sentei hain şingen tohon tahalduugyi urdana.

Xynde neeftiiin bajaliguudai huuridanь neftianoi şaaxtiin bariiga jabuulagdaxa baina. Terenei jixe unzaldangi deerehenь ene neeftiiji beleze abaxanь ton berxeşeeltei baina.

Goorno argaar, neeftiiji bolsoruulan abalga — neftianoi promişlennostьdo şine yzegdel bolno. Byxii delxei deere, nege xedii le tiimenyyd şaaxtanuud bii.

Hajaar, neftianoi şaaxta bolbol oopedno ekspioataacada orөxo johotoi.

24 miangan kilovaatt xysetei elektrostaanca baiguulagdana baina. Proomeselnuudta, 30 kilomeetrei raadiysta, ynder voolьtno liini xegdexenь.

Tiin, Yxtaa bolbol byxesojuuzna udxaşanartai promişlenno tomo raioon bolzo baina. Xeden veegyydei yngerter, terenei bagaxanşji xubinь xegdeze cariizmda şadagdaagyi, tiime xydelmeri xadaa xediixen le zilei torşo soo xegdee. Xarin, jireedyi saganь yşөө jixe tomo baina.

Yxta-Peçoorsko tymer zam baiguulagdaxa, tiixedenь, Yxtaagai xara altan bolbol oroni promişlenno ceentrnyyd teeşe—Sagaan ba Baarencovo dalainuudai poortnuudta, Arxaangelьska, Vologoodsko, Leningraadska ba busad ooblastьnuudta, Kareeli teeşe urdaxa. Haja, xolo ba bytyy baihan xizaar bolbol Sojuuzai halbarai seseglegşe raioonuudai negeniinь bolxonь. **A. AVDEEJEV**

Харюусалгата редакторай орлогшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Пром. отд. 5-07.

БМАССР-ай НКМП-ай типографи.